

ERGOTERAPİ

Teoriler, Modeller ve Uygulama Yaklaşımları

Prof. Dr. GONCA BUMİN
Prof. Dr. BURCU SEMİN AKEL
Prof. Dr. ÇİĞDEM ÖKSÜZ

Hipokrat
Yayıncılık

© 2019 ERGOTERAPİ
Teoriler, Modeller ve Uygulama Yaklaşımları

ISBN: 978-605-7874-21-4

Tüm hakları saklıdır. 5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri yasası gereği; bu kitabın basım, yayın ve satış hakları Hipokrat Yayınevi'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz.

Editörler

Prof. Dr. Gonca BUMİN
Prof. Dr. Burcu SEMİN AKEL
Prof. Dr. Çiğdem ÖKSÜZ

Yayıncı

Hipokrat Yayınevi

Grafik-Tasarım

Hipokrat Grafik Tasarım

Baskı - Cilt

Sözkesen Matbaacılık

İvedik Organize 1518. Sokak Matsit İş Merkezi No: 2/40

Tel: (0312) 395 21 10 - Yenimahalle / Ankara

Süleyman Sırrı Caddesi
No:16/2 Sıhhiye/ANKARA
Tel: (0312) 433 03 05 - 15
www.hipokratkitabevi.com

Ergoterapiye gönül vermiş herkese faydalı olması dileğiyle...

Foreword

iv

I am delighted to write the foreword for the first Turkish occupational therapy book. I feel very connected to the Turkish Occupational Therapy, because as the former director of the European Network of Occupational Therapy in Higher Education(ENOTHE) I have been intensively involved and interested in the development of the profession and education of occupational therapy in Turkey right from the beginning.

Hacettepe University has been the first university in Turkey which established an occupational therapy programme at MA and PhD level. From 2006 onwards they started also developing the first occupational therapy programme at bachelor level as entry to the profession. Through all the international contacts and the active participation of team-members of the Hacettepe University in several intensive occupational therapy courses, the Turkish team has built an unique Occupational Therapy Bachelor programme, local relevant and World recognised (recognised by the World Federation of Occupational Therapy in 2014).

In each country, where the profession of Occupational Therapy is newly developed, there are always for quite a long time difficulties to find the right terminology for all occupational therapy concepts and models. Therefore a book in the national language is a necessity, also because language defines professional and personal identities, and is part of a shared inheritance. It can serve as a bridge to other disciplines and open access to the public, promoting mutual understanding. Occupational therapists cannot communicate effectively among themselves, or with other people, about their work without a shared professional language in which the meanings of words are agreed and understood.

The development of this book began with the recognition that a common terminology is a necessary aspect of harmonising occupational therapy education among the teachers of Hacettepe university and across other universities in Turkey. The process of analysing the literature, identifying key theoretical concepts and models led to this first Turkish Occupational Therapy book about theory and relevant local applications. The strength of the

book is the unique combination of occupational theory, models and the fact that this is illustrated with concrete and observable examples of how people demonstrate and explain these concepts in their daily lives.

Now more than ever it is important that occupational therapy students in Turkey are educated with concepts which are compatible and combining comparative and contextual perspectives from a range of national and international cultures, and gain so an enriched view of the complexity of daily cultural life. That means as well that the content of the education should be society oriented, driven by occupational rights and the occupational needs and assets of the people, they serve both in education and health care.

Occupational therapy education in Turkey needs to increase emphasis on empowering the students and professionals on the use of terminologies and concepts that are understood by the local communities, are culturally relevant and that can contribute to occupation based transformation underpinned by occupational therapy and occupational science.

This book should be recommended for all Turkish occupational therapy departments of the universities as well as for practitioners to create a strong professional language and identity. I hope that the work will not stop here, because next paradigm shifts towards citizenship, collective occupations and community orientation are already on their way and need a new common terminology.

Last but not least I like to express my admiration for the enormous perseverance of Gonca Bumin, Burcu Semin Akel and Çiğdem Öksüz to fulfil this remarkable work and I like to congratulate them with reaching this big milestone.

*Your friend Hanneke van Bruggen,
Director of FAPADAG
(Facilitation and Participation of Disadvantaged Groups)
Former Director of ENOTHE
(European Network of Occupational Therapy in Higher Education)
Apeldoorn, July 2019*

Önsöz

vi

Merhabalar

Türkiye’de ergoterapi alanında özgün Türkçe kitap ihtiyacının farkındalığı ile, ergoterapinin en temel kaynağını ergoterapi lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencileri, ergoterapistler ve bu alana gönül vermiş akademisyenler için yazmış olmanın gururunu yaşıyoruz. Birinci sınıftan itibaren özümsemeye çalışılan ergoterapinin kendine özgü terminolojisi, teorileri, modelleri, uygulama çerçevelerini aktarmaya çalıştığımız bu kitap ilk özgün eser niteliği taşımaktadır. Bir anlamda ergoterapinin değerlendirme ve müdahale yaklaşımlarına temel oluşturan teori ve modelleri detaylı olarak ele alan ve ergoterapistlere yol gösteren kılavuz bir başucu kaynağıdır.

Ergoterapi teori ve modelleri, ergoterapi mesleğinin temel yapıtaşlarını oluşturmaktadır. Ergoterapi ile ilişkili teori ve kuramsal modeller anlaşılmadan, ergoterapideki uygulamalarda klinik muhakeme ve karar verme becerisi ile etkin müdahale yaklaşımlarını uygulamak mümkün değildir. Bu kitapta ergoterapinin tarihçesi ve paradigmalara, ergoterapi ile ilişkili teoriler, İnsan Çevre Okupasyon Modeli (PEO), İnsan Çevre Okupasyonel Performans modeli (PEOP), İnsan Okupasyon Modeli (MOHO), Kanada Okupasyonel Performans Modeli (CMOP), KAWA Modeli, Motor Kontrol Modeli, Bilişsel Algısal Model, Duyu Bütünleme Modeli, Biyomekaniksel Model, Okupasyonel Adaptasyon Modeli, Temporal Adaptasyon Modeli, İnsan Performansı Ekolojik Modeli, Nörogelişimsel Model, Psikososyal Model ve Yaratıcı Beceriler Modeli gibi kanıta dayalı teori ve modeller kuramsal açıklamaların yanı sıra vaka örnekleri ile geniş bir şekilde anlatılmaktadır.

Ergoterapinin kuruluşundan bugüne çeşitli platformlarda belirlenen ergoterapiye ait özlü sözler okupasyon kavramını temele almıştır. “Daha iyi bir yaşam mümkün”, “yaşamda bağımsızlık”, “hisset, düşün, yap, içinde ol”, “günlük yaşamda başarıyı yakala” gibi mottolar ile düzenlenen bilimsel ve eğitimsel buluşmalar okupasyonu terapatik ola-

rak kullanmak; birey, okupasyon ve çevreyi yaşamda başarıyı elde etmek için düzenlemek; tam katılımı sağlamak ile ilgili konuları hedefe almıştır. Bizler bu mottoları ve hedefleri hem öğrencilerimizin kendi yaşamlarında hem de ergoterapist olarak danışanlarımızın hayatlarında değişim yaratmak için araç olmasını sağlamak amacıyla çalışmaktayız. Bu çalışmaların bugün bu kaynakla daha görünür hale gelmesi, birçok kişinin bu kaynaktan faydalanacak olmasından dolayı mutluyuz.

Bu kitabın profesyonel kimliğin temeli olan ergoterapi teorilerinin anlaşılmasına, ergoterapistlerin meslek yaşamlarında teori ve modelleri kendine güvenerek kullanmasına ve uygulama sırasında davranışlarını ergoterapi konsepti ışığında şekillendirmesine ve temel ergoterapi derslerinin güvenilir bir kaynakla yürütülmesine rehberlik edeceği inancındayız.

Kitabın yazılmasında özveriyle çalışan ve emek veren tüm arkadaşlarımıza ve Hipokrat Yayınevine teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Tüm Ergoterapi ailesine faydalı olması dileğiyle...

Ergoterapi ile hayatınıza anlam katın...

Gonca BUMİN
Burcu SEMİN AKEL
Çiğdem ÖKSÜZ

Ankara, 01.08.2019

Prof. Dr. Gonca BUMİN

viii

1992 yılında Hacettepe Üniversitesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu'ndan okul üçüncüsü olarak mezun olup Öğrenci Bilim Teşvik Ödülünü aldı. Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nde 1995 yılında bilim uzmanlığını, 1998 yılında "Serebral palsili çocuklarda grup ve bireysel duyu algı motor bütünleme eğitiminin karşılaştırılması" konulu doktora çalışmasını tamamladı. 2003 yılında Doçent, 2010 yılında Profesör ünvanını aldı. 2002-2006 yılları arasında Türkiye Fizyoterapistler Derneği Yönetim Kurulu Üyeliği yaptı. Türkiye'deki ilk Ergoterapi Bölümü'nün ve Ergoterapi Derneği'nin kurucularından olup; 2006 yılından itibaren Ergoterapi Derneği'nin Yönetim Kurulu Üyesi olarak çalışmalarına devam etmektedir. WFOT'un (World Federation of Occupational Therapists) Türkiye delegesidir. Ergoterapi eğitim programlarının onaylanması için WFOT tarafından yürütülen "Ergoterapi programları minimum standartlarının revizyonu" ve "Ergoterapide Kalite Göstergeleri" gibi uluslararası projelerde çalıştı. Ergoterapi teori ve modelleri, uygulama yaklaşımları, Ergoterapide eğitimcilerin eğitimi ve Ergoterapide müfredat programı geliştirme konusunda European Network of Occupational Therapy in Higher Education (ENOTHE) tarafından 2005 yılında Litvanya, 2006 yılında Ankara, 2008 yılında Bulgaristan ve 2009 yılında Letonya'da olmak üzere on beşer günlük programlar şeklinde düzenlenen birçok kursa katıldı ve klinik ziyaretlerde bulundu. Erasmus programı kapsamında Hollanda'da Hogeschool Van Amsterdam'da öğretim üyesi değişim programına ve klinik ziyaretlere katıldı. Duyu bütünleme, Bilişsel Davranışçı Terapi, Bilişsel rehabilitasyon, ICF eğitimi, Tomatis işitsel bütünleme eğitimi, Yaratıcı beceriler eğitimi, Sürücü rehabilitasyonu, DIRFloortime başlangıç düzeyi eğitimi, Engelli bireyler için işe hazırlık eğitimi, Somatik Deneyimleme ve Vücut farkındalığı Eğitimi gibi Uluslararası Sertifikasyonlu birçok eğitimi tamamladı. Engellilerin, yaşlıların ve çocukların toplumsal katılımı, yardımcı teknoloji uygulamaları ve evrensel tasarım konuları ile ilgili birçok Avrupa Birliği Projesinde çalıştı ve proje kapsamında ders verdi. Hacettepe Üniversitesi Bilimsel Araş-

tırma Projeleri Koordinasyon Birimi Tıp ve Sağlık Bilimleri Alt Komisyonu Başkanlığı ve üyeliği görevinde bulundu.

Sağlık Bilimleri Eğitim Programları Akreditasyon Kurulu (SAK) üyesi, Sağlık Bilimleri Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (SABAK) kurucu üyesi, Müzik Terapi Derneği Yönetim Kurulu Üyesi, Ergoterapi Derneği Yönetim Kurulu Üyesi, APOR (Ankara Pediatri Ortopedi Rehabilitasyon) Derneği Yönetim Kurulu Üyesi, Sağlık Bilimleri Ergoterapi Bölümü Mevlana Değişim Programı Koordinatörü, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Komisyonu Üyesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Eğitim Komisyonu Üyesi, Ergoterapi ve Rehabilitasyon Dergisi Yardımcı Editörü ve Türkiye Klinikleri Sağlık Bilimleri Dergisi Ergoterapi Bölüm Editörü olarak görevlerine devam etmektedir. “Çocuklarda Ergoterapi” ile “Serebral Palsili Bireyler için Ergoterapi ve Fizyoterapi” kitaplarının editörüdür.

Halen Hacettepe Üniversitesi Ergoterapi Bölümü Pediatrik Ergoterapi ve Rehabilitasyon Ünitesi direktörüdür. Hacettepe Üniversitesinde Ergoterapi lisans, yüksek lisans ve doktora dersleri vermektedir.

Pediatrik ergoterapi, duyu bütünlleme, müzik terapi, bilişsel rehabilitasyon, okullarda ergoterapi, ergonomi, mesleki rehabilitasyon ve toplum temelli rehabilitasyon alanlarında projeler ve bilimsel çalışmalar yapmaktadır.

Prof. Dr. Burcu Semin AKEL

2001 yılında İstanbul Üniversitesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu'ndan mezun oldu. Aynı yıl Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü İş ve Uğraşı Tedavisi Programında yüksek lisans eğitimine ve Araştırma Görevlisi olarak Hacettepe Üniversitesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü'nde göreve başladı. Yüksek lisansını “müzikyenlerde çalışma kapasitesinin değerlendirilmesi” konulu tezi ile 2004 yılında başarıyla tamamlayarak bilim uzmanlığını aldı. 2004 yılında Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü İş ve Uğraşı Tedavisi Programında başladığı doktora eğitimini “üst ekstremitte yaralanmalarında iki farklı ortamda verilen aktivite eğitimi” tezi ile 2009 yılında tamamladı. Doçentlik ünvanını 2013 yılında aldı. 2006 yılında Erasmus programı kapsamında Hollanda'da Hogeschool van Amsterdam'da 3 ay boyunca eğitim programına ve çeşitli klinik ziyaretlere katıldı. Bu eğitim sırasında ergoterapi teorileri, kuramları ve modellerini ENOTHE kurucularından öğrenme şansını yakaladı. 2009 yılında 1 ay süreyle Bergen Üniversitesi (Bergen University College-Norway) Fizyoterapi Bölümü'nde vücut farkındalığı (basic body awareness) eğitimine katıldı. Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümünde İş ve Uğraşı Tedavisi ünitesinde 2001-2010 yılları arasında araştırma görevlisi, 2010-2014 yılları arasında öğretim görevlisi olarak çalıştı. 2014 yılından itibaren Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri fakültesi Ergoterapi Bölümünde Doçent ünvanıyla öğretim üyesi olarak çalıştı. Şu an Kültür Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü'nde tam zamanlı profesör olarak çalışmaktadır. Aynı zamanda çeşitli üniversitelerin ergoterapi bölümlerine yarı zamanlı öğretim üyesi olarak ders vermektedir. Akademik yaşantısı boyunca katıldığı uluslararası ve ulusal kongre, kurs, proje çalışmalarında ergoterapi konuları ile ilgili sayısız çalışması bulunmaktadır. Türkiye Fizyoterapistler Derneği, Ergoterapistler Derneği ve Türkiye El Terapistleri Derneği üyesidir.

Prof. Dr. Çiğdem ÖKSÜZ

xi

1999 yılında Hacettepe Üniversitesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulundan mezun oldu. Aynı yıl Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü İş ve Uğraşı Tedavisi Programında yüksek lisans eğitimine başladı. Bu programdan 2003 yılında bilim uzmanlığını aldı. 2006 yılında Hollanda Hogeschool van Amsterdam'da 3 ay süre ile ergoterapi teorileri, kuramları ve modellerini ile ilgili eğitim programına katıldı ve çeşitli klinik ziyaretlerde bulundu. 1999-2009 yılları arasında H.Ü. Sağlık Bilimleri Fakültesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon bölümünde araştırma görevlisi olarak çalıştı. Doktora çalışmasını 2009 yılında tamamladı. Aynı yıl H.Ü. Sağlık Bilimleri Fakültesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümünde öğretim görevlisi olarak çalışmaya başladı. 2012 yılında Doçent, 2019 yılında ise profesör ünvanını aldı. Ergoterapi ve el rehabilitasyonu ile ilgili pek çok yayını bulunmaktadır. 2013-2017 yılları arasında Fizyoterapi Rehabilitasyon Dergisi editör yardımcılığı görevini yürüttü. 2017 yılından itibaren Ergoterapi ve Rehabilitasyon Dergisinde editör yardımcılığı görevini yürütmektedir. 2000 yılından beri International Paralympic Comitee bünyesinde uluslararası sınıflandırmacı olarak çalışmaktadır. 2012 yılından beri ise H.Ü. Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümünde öğretim üyesi olarak çalışmakta, lisans, yüksek lisans ve doktora dersleri vermekte ve araştırma, proje ve klinik çalışmalarını sürdürmektedir.

Katkıda Bulunanlar

xiii

Editörler/Yazarlar:

Prof. Dr. Gonca BUMİN

Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü

Prof. Dr. Burcu Semin AKEL

İstanbul Kültür Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü

Prof. Dr. Çiğdem ÖKSÜZ

Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü

Yazarlar:

Prof. Dr. Esra AKI

Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü

Prof. Dr. Gamze EKİCİ

Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü

Doç. Dr. Meral HURİ

Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Sinem SALAR

Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Sedef ŞAHİN

Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü

Dr. Fzt. Gökçen AKYÜREK

Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü

Dr. Fzt. Hatice ABAOĞLU

Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü

İçindekiler

XV

BÖLÜM 1

Ergoterapi Teori ve Modellerine Giriş

Tanımlar	1
Ergoterapi	1
Okupasyon	1
Okupasyonel Performans.....	2
Ergoterapinin Felsefesi.....	2
Ergoterapi Teorileri	3
Ergoterapi Modelleri	4
Teori ve Modellerin Klinikte Kullanılması	4

BÖLÜM 2

Ergoterapide Paradigmalar

Paradigma Kavramı	7
Ergoterapide Paradigma Kavramı	9
Ergoterapide paradigmanın 3 temel bileşeni vardır;	10
1900-1940: Moral Tedavi Paradigması /Okupasyon Paradigması	12
"Okupasyon" Paradigması	12
1940-1950: Kriz Aşaması	13
1950-1970: Mekanistik/Medikal Model (İndirgeyen Model)	13
1970: Yeni Kriz	14
1980: Yeni (Modern) Paradigma.....	14

BÖLÜM 3**Ergoterapi ile İlişkili Felsefe ve Teoriler**

Ergoterapi ile İlişkili Felsefeler	15
Ergoterapinin Felsefi Varsayımları.....	20
Ergoterapiyle İlişkili Teoriler	20
Genel Sistemler Teorisi.....	21
Dinamik Sistemler Teorisi	21
Psikososyal Perspektif	23
Maslow'un İhtiyaçlar Hiyerarşisi	23
Akış Teorisi (<i>Flow Theory</i>).....	25
Transteorik Model	26
Sembolik Etkileşim Teorisi	26
Rol Teorisi	27
Eylem Teorisi (<i>Action Theory</i>)	28
Eleştirel Teori.....	28
Gelişimsel Perspektif.....	29
Piaget'nin Bilişsel Gelişim Teorisi.....	30
Bronfenbrenner'ın Ekolojik Sistemler Teorisi	31
Davranışçı / Bilişsel Öğrenme Perspektifi	33
Klasik (Tepkisel) Koşullama	33
Edimsel Koşullama	34
Sosyal Öğrenme Teorisi/ Sosyal Bilişsel Teori	34
Bandura'nın Özyeterlilik Teorisi	35

BÖLÜM 4**Kanada Okupasyonel Performans Modeli**

Okupasyon ile ilgili Değerler.....	39
Modeldeki Ana Fikirler.....	40
Kanada Okupasyonel Performans Modelindeki Bileşenler	41
Okupasyon ile ilgili Bileşenler.....	41
Kişi ile ilgili Bileşenler	42
Çevre ile ilgili Bileşenler.....	42
Kanada Okupasyonel Performans Modelinin Uygulaması	44
Kanada Aktivite Performans Ölçeği	44
Kanada Aktivite Performans Ölçeğinin Özellikleri.....	45

Kanada Okupasyonel Performans Modeli ve KAPÖ Özelliklerinin İlişkisi	46
Kanada Aktivite Performans Ölçeğinin Uygulanması.....	46
1. ADIM: Problemin Tanımlanması	47
2. ADIM: Önemlilik Derecesinin Puanlanması	47
3. ADIM Puanlama	47
4. ADIM Yeniden Değerlendirme	47
5. ADIM Puanlardaki Değişikliğin Hesaplanması.....	47

BÖLÜM 5

Kişi-Çevre-Okupasyon (PEO) ve Kişi-Çevre-Okupasyon-Performans (PEOP) Modeli

Kişi-Çevre-Okupasyon (PEO) Modeli.....	49
Temel Felsefe	49
Modeldeki Temel Kavramlar.....	50
Kişi	50
Çevre	50
Okupasyon	51
Okupasyonel Performans.....	51
PEO Modelinin Odak Noktası.....	52
Kişi-Çevre-Okupasyon-Performans (PEOP) Modeli.....	53
Okupasyonel Performans, Roller ve Katılım	53
Sosyal ve Okupasyonel Roller	54
Modelin Yararları	54
PEOP Modelinin Odak Noktası.....	55
Kişi (İntrinsik Faktörler).....	56
Çevre (Ekstrinsik Faktörler).....	58

BÖLÜM 6

İnsan Okupasyon Modeli

MOHO Modelinin Özellikleri.....	65
İnsan Üç Alt Sistemi	68
İrade.....	68
Alışkanlıklar	70
Performans Kapasitesi	72
Çevre	73

Yapma (Gerçekleştirme) Boyutları	75
Okupasyonel Katılım	75
Okupasyonel Performans (Okupasyonel Yapı)	75
Beceri	75
Okupasyon Organizasyonu.....	75
Değerlendirme	76
MOHO Kimlerde Kullanılmaktadır?	76
Uygulamada MOHO	76
Değişim için MOHO İçinde Kabul Edilen Terapatik Stratejiler	77
MOHO der ki;	78

BÖLÜM 7

Okupasyonel Adaptasyon Modeli

Giriş.....	81
Okupasyonel Adaptasyonuna Giriş ve Teorik Temel.....	81
Okupasyonel Adaptasyon: Temel Çerçeve.....	82
Okupasyonel Adaptasyon Elemanları	83
Okupasyon	84
Adaptasyon	84
Okupasyonel Adaptasyon Durumu	85
Okupasyonel Adaptasyon Süreci.....	85
Okupasyonel Adaptasyon Çerçevesinin Alt Süreçleri	85
Adaptif Yanıt Oluşturma Alt Süreci	85
Adaptif Yanıt Entegrasyonu Alt İşlemi	87
Okupasyonel Adaptasyon Modeli ve Uygulamalar	88
Terapötik Ortamın Kolaylaştırılması	88
Motivasyona Bakış	89
Özet	91

BÖLÜM 8

İnsan Performansı Ekoloji Modeli

Kişi	96
Görev.....	96
Bağlam.....	97
Performans	97
Yerleştirme/Geri Kazandırma	102

Değiştirme.....	102
Uyarlama.....	102
Önleme.....	102
Oluşturma	102
Vaka Örneği.....	103
Kişi	103
Görev.....	103
Bağlam.....	104
Performans	104

BÖLÜM 9

Kawa Modeli

Suyun Akışı (<i>Mizu</i>).....	108
Nehir Tabanı ve Duvarlar (<i>Kawa Zoko</i>)	109
Kayalar (<i>Iwa</i>).....	111
Dalgaların Karaya Attığı Odun (<i>Ryuboku</i>).....	112
Engeller Arasındaki Boşluklar (<i>Sukima</i>).....	113
Kawa Modelinde Değerlendirme	113
Kawa Modelinin Kullanım İlkeleri	115
Örnek Vaka.....	118

BÖLÜM 10

Temporal Adaptasyon Modeli

Okupasyon ve Temporal Yapı İlişkisi	1
Temporal Adaptasyon Modeli.....	4
Öneri 1	6
Öneri 2	6
Öneri 3	6
Öneri 4	6
Öneri 5	6
Öneri 6	7
Öneri 7	7
Örnek Vaka.....	7
Yapılanlar	8

BÖLÜM 11**Vona du Toit Yaratıcı Beceriler Modeli**

Temel Kavramlar	132
Eylem	132
Motivasyon.....	132
Yaratıcı Becerinin Gelişimi	133
Okupasyonel Performans Alanları	134
Yaratıcı Becerinin Seviyeleri	134
Yaratıcı Becerinin Evreleri	135
Yaratıcı Beceri Seviyesinin Değerlendirilmesi	136
Yaratıcı Beceri Seviyeleri	137
Çok Az Çaba	137
Planlanmamış Eylem.....	137
Benlik Farklılaşması	137
Öz Sunum.....	138
Keşfedici Eylem	138
Katılım	138
Pasif Katılım	138
Aktif katılım	139
Örnek Olgu	139
Gözlem	140
Kişisel Yönetim.....	140
Sosyal Beceri	140
Serbest Zaman Yönetimi	140
Üretkenlik	140

BÖLÜM 12**Biyomekaniksel Model**

Eklem Hareket Açıklığı- EHA (range of motion – ROM)	144
Kas Kuvveti	145
Endurans	145
Biyomekaniksel Model Ne Zaman Kullanılır?	146
Değerlendirme Yaklaşımları	146
Müdahale Yaklaşımları	147
Önleme ve Sürdürme	147
Restorasyon.....	147
Kompansasyon	148

BÖLÜM 13**Duyu Bütünleme Modeli**

Duyu Bütünleme Teorisi	151
Duyusal Bilgilerin Organizasyonu ve Kullanılması.....	152
Duyuların Önemi	153
Taktil (Dokunma) Duyusu	153
Proprioseptif Duyu.....	153
Vestibüler Duyu.....	154
Duyu Bütünlemede Oyunun Önemi	154
Duyu Bütünlemede Motivasyon ve İçsel Dürtü.....	155
Duyu İşleme Bozuklukları	155
1. Duyu Modülasyon Bozukluğu	156
2. Duyu Temelli Motor Bozukluklar.....	156
3. Duyusal Ayırt Etme (Diskriminasyon) Bozukluğu	157
Değerlendirme	157
Duyu Bütünleme Tedavisi.....	159

BÖLÜM 14**Motor Kontrol Modeli**

Motor Kontrol Teorisinin Temel Varsayımları.....	165
Motor Kontrol Teorileri.....	166
Geleneksel Nörogelişimsel Tedavi Yaklaşımları	168
1. Rood Yaklaşımı	169
2. Bobath Nörogelişimsel Tedavi.....	170
3. Brunnstrom Hareket Tedavisi	171
4. Proprioseptif Nöromusküler Fasilitasyon.....	172

BÖLÜM 15**Bilişsel-Algısal Model**

Tanımlar	176
Algı.....	176
Kognisyon (Biliş).....	176
Bilişsel Beceriler	176

Üst Bilişsel Beceriler (Metakognisyon).....	176
Kognisyonun Bilgi İşleme Görevi	177
Ergoterapide Kullanılan Bilişsel Değerlendirme ve Müdahale Yaklaşımları	177
Bilişsel Değerlendirme Stratejileri ve Yöntemleri	177
Okupasyonel / Fonksiyonel Değerlendirme.....	178
Bilişsel Bozuklukların Değerlendirmesi	178
Farkındalık Değerlendirmesi.....	178
Yürütücü İşlevler ve Farkındalık Değerlendirmesi	178
Temel / Özel Bilişsel Fonksiyonların Değerlendirilmesi	179
Dinamik Değerlendirme.....	179
Bilişsel Bozukluk Seviyesinin Değerlendirilmesi.....	179
Bilişsel Müdahale Yöntemleri.....	180
Remedial-iyileştirici Müdahaleler	180
Fonksiyonel (adaptif) müdahaleler	180
Remedial ve/veya Fonksiyonel Bilişsel Yaklaşımları İçeren ve Ergoterapistler Tarafından	
Kullanılan Farklı Bilişsel Rehabilitasyon Uygulamaları.....	181
Farkındalık ve Yürütücü Fonksiyonların Tedavisi.....	181
Toglia'nın Dinamik Etkileşimsel Modeli	181
Dinamik Strateji Tedavisi.....	182
Averbuch ve Katz'ın Bilişsel Rehabilitasyon Modeli.....	183
Nörofonsiyonel Eğitim	183
Dinamik Bilişsel Müdahale.....	183
Günlük Okupasyonel Performansa	
Bilişsel Oryantasyon (CO-OP)	184

BÖLÜM 16

Nörogelişimsel Tedavi Modeli

Tarihçe.....	188
Nörogelişimsel Tedavi Yaklaşımlarının Teorik Alt Yapısı	190
Normal Motor Gelişimin Prensipleri.....	190
Feedback ve Feedforward Mekanizmaları.....	190
Postüral Dizilim, Postüral Kontrol ve Destek Yüzeyi	191

Normal Motor Hareket Gelişiminin Bileşenleri	192
Stabilite ve Mobilite Arasındaki Etkileşim.....	192
Postüral Tonus ve Postüral Dizilimin Gelişimi	192
Disassosiyasyon Hareket Becerisi	193
Hareketlerin Çeşitliliği (Varyasyonları)	193
Motor Gelişim ile Fonksiyonel Beceri Performansı Arasındaki İlişkisi.....	193
Atipik Motor Gelişim	194
Duyu Girdisinin Değişim için Kullanımı	195
Postüral Tonus.....	196
Stabilite ve Mobilite	196
Postüral Kontrol	197
Postüral Dizilim.....	198
Disasosiyasyon.....	199
Hareket Çeşitliliği (Varyasyonları).....	199
Eklem Hareket Açıklığı.....	200
Değerlendirme	200
Tedavi Prensipleri	201
Handling	202
Hazırlık ve Fasilitasyon	202
Aktiviteye Katılım ve Oyun	203
Pozisyonlama, Adaptif Cihaz Kullanımı ve Aile/Bakım Veren Eğitimi	203
Sonuç	203

BÖLÜM 17

Biyopsikososyal Model

İyi Olma.....	210
Sağlığın Belirleyici Faktörleri	211
Modellerin Uygulamadaki Kullanımı	212
Kaynaklar	213

